Regionala utvecklingsnämndens protokoll

Sammanträdesdatum: 2019-02-26
Tid: 10:00-12:30
Plats: Mötesrum 1, Regionhusets foajé

§ 19-29

Beslutande

Tomas Vedestig (SJVP) ordf
Anders Josefsson (M) vice ordf
Anders Sundström (SJVP)
Refika Maglic (SJVP)
Martin Åström (SJVP)
Birgit Meier Thunborg (M)
Nils-Olov Lindfors (C)
Kristina Nilsson (V)
Helena Öhlund (S)
Hans Strandberg (M)
Lennart Thörnlund (S)
Daniel Persson (S)
Lage Hortlund (SD)

Övriga närvarande

Glenn Berggård (V)
Doris Messner (SVJP)
Linda Frohm (M)
Anna Lindberg
David Sundström
Elisabet Johansson Englund

Sekreterare

Martin Karlsson

Justerat den

Tomas Vedestig, ordförande

Justerat den

Lennart Thörnlund, justerare

Innehållsförteckning

Val av protokolljusterare 3
Fastställande av slutlig föredragningslista 4
Utbildning: Stöd till näringslivsutveckling 5
Information: Fördelnings av företagsstöd 6
Information: Klimat- och energistrategi 7
Regionala utvecklingsnämndens plan 2019-2021 8
Återrapportering villkorsbeslut för 2018 9
Deltagande på Europaforum Norra Sverige 11
Fördelning av statliga medel enligt kultursamverkansmodellen 2019 12
Medfinansiering av projekt Tracing of timber products 14
Medfinansiering av projektet I2P - From Idea to Printing of Metal Products 17

§ 19

Val av protokolljusterare

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att utse Lennart Thörnlund (S) till att jämte ordföranden justera dagens protokoll.

§ 20

Fastställande av slutlig föredragningslista

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att fastställa föredragningslistan.

§ 21

Utbildning: Stöd till näringslivsutveckling

Ärendet

David Sundström presenterar verksamheten som bedrivs vid näringslivsenheten. Översiktlig information om bl.a. statliga anslag, projektstöd, strategiskt utvecklingsarbete och företagsstöd delges nämnden.

Protokollsanteckning:
Helena Öhlund (S):
Punkter i dagordningen som saknar beslutsunderlag och där informationen ska delges nämnden vid sammanträde bör markeras som muntliga i dagordningen.

Presentationsmaterial som ska visas vid sammanträde bör delges nämnden på förhand.

§ 22

Information: Fördelning av företagsstöd

Ärendet

Elisabet Johansson Englund informerar nämnden om regionala företagsstöd. Styrning, stödtyper och hur avdelningen arbetar med regionala företagsstöd i praktiken är punkter som avhandlas. Elisabet presenterar också statistik för 2018 över företagsstödet.

§ 23

Information: Klimat- och energistrategi

Ärendet

Länsstyrelsen har uppdraget att utforma klimat- och energistrategi som bland annat behandlar hur Norrbotten kan bidra till samhällets energiomställning och klimatarbetet.

Regionala utvecklingsnämnden kommer att avge ett remissyttrande över strategin vid nästa sammanträde.

§ 24

Regionala utvecklingsnämndens plan 2019-2021

Dnr 00006-2019

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att:

1. Göra ett tillägg i planen, under avsnittet perspektiv samhälle, om att öka möjligheten att använda naturresurser ur ett hållbart perspektiv.
2. Regionala utvecklingsnämndens plan 2019-2021 antas.
3. Ge regionala utvecklingsdirektören i uppdrag att återkomma till nämnden med justeringar av planen där jämställdhetsintegrering och mångfald lyfts fram på ett tydligare sätt.

Sammanfattning

En plan för regionala utvecklingsnämnden har tagits fram med anledning av ny politisk organisation.

Ärendet

Regionfullmäktige beslutade 19-20 november 2018 om en ny politisk organisation. Det innebär att de strategiska målen i fullmäktiges strategiska plan 2019-2021 och finansplan 2019-2021 ska fördelas mellan regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämnden för beslut i regionfullmäktige i februari 2019.

Med anledning av den nya politiska organisationen har en plan för regionala utvecklingsnämnden tagits fram utifrån de strategiska mål som är nämndens uppdrag.

Bilagor:
Regionala utvecklingsnämndens plan 2019-2021

Protokollsutdrag skickas till:
Regiondirektör
Regional utvecklingsdirektör
Ekonomi- och planeringsdirektör

§ 25

Återrapportering villkorsbeslut för 2018

Dnr 00048-2019

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden godkänner återrapportering Villkorsbeslut för 2018.

Yttrande till beslutsförslaget

Arbetet har utvecklats under de två åren som regionen har varit regionalt utvecklingsansvarig. Arbetssätt har utformats och relationer med utvecklingsaktörer har etablerats och utvecklats. Viktigt för regionen är att skapa kapacitet för utveckling, dels i organisationen men främst hos de aktörer som arbetar med länets utveckling.

Sammanfattning

Region Norrbotten har som regionalt utvecklingsansvarig till uppdrag att förvalta statliga medel, ofta kallat 1:1-anslaget. Uppdraget innefattar också att samordna utvecklingsinsatser i länet och att upprätta en regional utvecklingsstrategi och plan för länets transportinfrastruktur.

Under året har arbetet dominerats av framtagningen av en ny regional utvecklingsstrategi. Även om processtiden var koncentrerad blev deltagandet brett.

Ärendet

Region Norrbotten har sedan 1 januari 2017 det regionala utvecklingsansvaret. I uppdraget ingår att årligen återrapportera vad som gjorts inom ramen för uppdraget till Näringsdepartementet.

I återrapporteringsdokumentet beskrivs vad regionen har gjorts inom ramen för det regionala utvecklingsuppdraget. Då det är svårt att avgränsa redovisningen till enbart användningen av 1:1-medlen beskriver regionen i återrapporteringen hur arbetet hänger ihop med andra insatser som gjorts som inte är relaterat till det statliga uppdraget.

Under året har arbetet med att ta fram en regional utvecklingsstrategi pågått. Detta beskrivs i återrapportering plus vilka analyser som genomförts. I återföringen beskrivs även princip och prioritering för hur 1:1-medlen ska fördelas mellan projekt- och företagsstöd.

I återrapporteringen beskrivs hur regionen har arbetat med innovationer och kompetensförsörjning. Särskilt redovisas insatser för hållbar utveckling, integration och jämställd regional tillväxt. Regionens insatser för att utveckla service på glesbygd och då särskilt kopplat till digitalisering redovisas.

Beslutsunderlag:
Återrapportering villkorsbeslut 2018

Protokollsutdrag skickas till:
Regionala utvecklingsdirektören

§ 26

Deltagande på Europaforum Norra Sverige

Dnr 00036-2019

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att bevilja ordinarie ledamöter att delta på Europaforum Norra Sveriges årliga forum i Luleå den 28-29 mars 2019 med rätt till arvode och ersättningar.

Yttrande till beslutsförslaget

Region Norrbotten har haft som praxis att när Europaforum Norra Sverige arrangeras i Norrbotten är det möjligt för ledamöterna i regionstyrelsen att delta på forumet på styrelsens bekostnad. I och med inrättandet av Regionala utvecklingsnämnden med dess ansvarsområden och på grund av EU-frågornas betydelse för Norrbottens framtida utveckling är det viktigt att även ordinarie ledamöter i nämnden har samma möjlighet att delta på forumet.

Sammanfattning

Nästa årliga Europaforum Norra Sverige blir på Clarion hotell i Luleå den 28-29 mars 2019. Region Norrbotten arrangerar forumet tillsammans med Norrbottens Kommuner. Konferensen kan ge en bra inblick och kunskap om aktuella EU-frågor vilka kan vara avgörande för ett effektivt påverkansarbete.

Ärendet

Europa Forum Norra Sverige (EFNS) är ett väletablerat politiskt samarbete kring EU-frågor mellan Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands och Västernorrlands län.

Region Norrbotten och Norrbottens Kommuner arrangerar tillsammans forumet i Luleå den 28-29 mars 2019 på Clarion hotell. Temat på forumet blir framtidens Europa och Norra Sverige med fokus på det kommande EU-valet och Storbritanniens utträde ur EU. Moderator för forumet blir SVT:s EU- och Europakorrespondent Rolf Fredriksson som har gedigen kunskap i Europafrågor.

Vid internationella beredningens sammanträde den 27:e november 2018 rekommenderade beredningen regionala utvecklingsnämnden att bevilja regionala utvecklingsnämndens ledamöter att delta på Europaforums årliga forum.

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör

§ 27

Fördelning av statliga medel enligt kultursamverkansmodellen 2019

Dnr 00003-2019

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att bifalla fördelningsförslaget.

Yttrande till beslutsförslaget

Den framgångsrika satsningen på ett nytt länskonstmuseum i Norrbotten, Konstmuseet i Norr, har uppmärksammats av Statens kulturråd och Region Norrbotten får ytterligare förstärkning med statliga medel inom kultursamverkansmodellen till driften.

Sammanfattning

Statens kulturråd har fattat beslut om vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet för 2019 inom ramen för kultursamverkansmodellen. Anslaget fördelas av Region Norrbotten till de verksamhetsområden som ligger inom förordningen. Särskild förstärkning läggs till det nyetablerade länskonstmuseet Konstmuseet i Norr samt att tillfälliga förstärkningen till Regionbibliotek Norrbotten inom den statliga biblioteksatsningen kvarstår.

Ärendet

Den 24 januari fattade styrelsen för Statens kulturråd beslut om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet 2019 inom ramen för kultursamverkansmodellen. Region Norrbotten beviljades statsbidrag med 47 411 tkr att fördela på sju aktuella konst- och kulturområden som omfattas av kultursamverkansmodellen.

Region Norrbottens satsningar på kulturområdet som beslutades vid Regionutvecklingsutskottet den 18 december 2018 ligger till grund för Kulturrådets beslut. Det statliga anslaget är uppräknat med 3,6 procent i förhållande till 2018 års nivå, varav 0,97 procent avser årlig uppräkning och 2,62 procent (1 200 tkr) avser permanentande av länskonstmuseet Konstmuseet i Norr.

I beslutat belopp ingår medel som ska användas för kvalitetsförstärkande insatser inom scenkonstområdet vid Norrbottensteatern och Norrbottensmusiken. Medlen ska användas för utveckling, förnyelse och kompetensutveckling.

I enlighet med ansökan till Kulturrådet om ökning av statsbidrag föreslås 1 200 tkr gå till Konstmuseet i Norr för permanentning av driften.

Kopplat till budgetpropositionen för år 2019 har regeringen lagt en förstärkning för biblioteksverksamheten i hela landet. I enlighet med denna ambition att öka tillgången till biblioteksverksamhet i hela landet bibehåller Region Norrbotten 1 200 tkr som tillförs Regionbibliotek Norrbotten.

Konstområde	Beslutad fördelning 2018 (tkr)	Förslag till fördelning 2019 (tkr)
Professionell teater-, dans- och musikverksamhet	33 616	34 077
Museiverksamhet och museernas kulturmiljöarbete	4 603	4 678
Regional biblioteksverksamhet och läs- och litteratur-främjande verksamhet	3 385	3 420
Regional bild- och formverksamhet	1 327	1 422
Regional enskild arkivverksamhet	389	400
Filmkulturell verksamhet	1 205	1 217
Hemslöjdsfrämjande verksamhet	640	647
Arrangörsstöd NMD	100	100
Interregional samverkan	500	250
Konstmuseet i Norr		1 200
Beslutat bidrag från Statens kulturråd	**45 765**	**47 411**

Protokollsutdrag skickas till:
Regional utvecklingsdirektör

§ 28

Medfinansiering av projekt Tracing of timber products

Dnr 00018-2019

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att

1. Projektet Tracing of timber products with blockchain integrated at the lower level of automation beviljas medfinansiering med 2 513 205 kr.

2. Medlen anvisas ur det statliga anslaget 1:1.

3. Region Norrbottens villkor för regionala projektstöd ska följas.

Yttrande till beslutsförslaget

Satsningen är i linje med regionala utvecklingsstrategins prioriterade områden. Norrbotten står inför utmaningar som måste lösas för att länet ska kunna vara med och leda den digitala omställningen inom skogsindustrin. Det krävs avancerad teknikutveckling med industriell tillämpning, nya affärsmodeller för att norrbottniska företag inom skogsindustrin ska vara fortsatt konkurrenskraftig och hållbar. Förutom att bidra till skogsindustrins konkurrenskraft innebär teknikutvecklingen också att skogsråvaran används på ett bättre sätt.

Sammanfattning

Kostnadseffektiviteten i förvaltning och övervakning av skogsindustrin och trävaror för att skapa mervärden för företag är idag enkel att manipulera, och digitala spårningsmetoder i försörjningskedjans system är bristfälliga. Projektet vill skapa ett nytt sätt att spåra träråvara genom att utveckla en digital obehörig åtkomstskyddssystem baserat på blockchain-teknik. Tekniken kommer att kombineras med ett nytt digitalt protokoll för fysisk verifiering och autentisering. Det kommer att innebära ett säkrare och mer flexibelt system för att följa trädets gång från skog till konsumtion

Genom ökad digitalisering kommer svenska exporterande skogsföretag att få effektiv spårbarhet, och samhället som helhet dra nytta av ökade skatteinkomster, korruptionsbekämpning och miljöfördelar från hållbar skogsförvaltning.

Ärendet

Bakgrund

Blockchain (blockkedja på svenska) är en decentraliserad databas som lagras i många kopior - en på varje nod i ett nätverk. De många kopiorna gör det svårt eller omöjligt att i efterhand manipulera databasens historik. Varje

händelse i lagras genom att ett så kallat block läggs till databasen, och en sekvens av block kallas därför en blockkedja.

En blockchain kan användas för att lagra information om en produkt som ett företag säljer, och fungerar då som en slags elektronisk liggare eller journal. En ny företeelse är att kombinera denna typ av med smarta elektroniska kontrakt som jobbar tillsammans med blockchain-tekniken. Smarta kontrakt är formulerade i programkod som automatiskt kan utlösa betalning eller informationsöverföring när alla parter har signerat kontraktet eller någon annan händelse inträffar enligt kontraktets inprogrammerade villkor.

Projektet har för avsikt att introducera denna teknikutveckling i skogsindustrin och därmed ta industrin ett steg längre i dess digitalisering.

Syfte

Projektets syfte är att skapa ett IT-system som möjliggör spårning av träråvara från att en träd kapas i skogen, till slutprodukten och efterföljande återplantering med användning av blockchain-teknik. Målet är att ta fram en prototyp av den IT-infrastruktur som krävs för att samla in, analysera och utvärdera informationen om råvirket till den slutliga produkten med blockchain, inklusive dess tillämpning på intelligenta kontrakt, samt spåra resultaten och följderna av hållbar skog förvaltningsprojekt och olika miljöcertifiering. Detta kommer att öka förtroendet för träråvarans ursprung och underlätta gränshandel av certifierat virke. Projektet syftar också till att använda nordens träråvara mer effektivt.

Genomförande

Projektansökan utgör den svenska delen i ett Kolarctic-projekt. LTU är ledande part i det övergripande projektet med medverkan från två företag i Sverige, fyra offentliga aktörer i Finland samt Northern Arctic Federal University i Archangelsk, Ryssland.

Projektet ska samla in, analysera och utvärdera information om distribuerade registersystem, inklusive dess tillämpning på intelligenta kontrakt och spårning av resultaten och följderna av hållbara skogsbruksprojekt och olika miljöcertifieringar.

Ett koncept och prototyp av en databas på ett distribuerat register ska tas fram för övervakning, testning, rapportera och generera och byta utsläppsminskningsenheter inom ramverket för FN: s program för avskogning och skogsförstöring. I registret ska datautvinning testas med hjälp av maskininlärningsteknik.

Finansiering

Luleå tekniska universitet söker medfinansiering med 2 513 205 kr för den svenska delen av projektet. Från Kolarctic söks 2 513 205 kr och ÅF Consult bidrar med 498 000 kr. Den svenska budgeten är 5 524 410 kr och hela projektets budget är 1 175 524 euro. Projekttiden planeras till 1 januari 2019 till 31 december 2021.

Finansiär	Sökt belopp
Region Norrbotten (anslag 1:1)	2 513 205 kr
Kolarctic	2 513 205 kr
ÅF Consult AB	498 000 kr
Total projektbudget	**5 524 410 kr**

Förväntade resultat av projektet

Projektet förväntas utveckla ett system som gör det möjligt att spåra vägen för råvirke, från det ögonblick som det kapas till slutprodukt och efterföljande omplantering med hjälp av blockchain-teknik. Det medför att hanteringen av träförsörjningen i förlängningen blir bättre.

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör

§ 29

Medfinansiering av projektet I2P - From Idea to Printing of Metal Products

Dnr 00031-2019

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att

1. Projektet I2P - From Idea to Printing of Metal Products beviljas medfinansiering med 2 057 571 kr.
2. Medlen anvisas ur det statliga anslaget 1:1.
3. Region Norrbottens villkor för regionala projektstöd ska följas.

Yttrande till beslutsförslaget

Projektet svarar mot den regionala utvecklingsstrategin för hållbar framtid i Norrbotten och åtgärder för innovation och förnyelse med att verka för att nyttiggöra forskningsresultat, idéer och kunskap till små och medelstora företag. Genom att öka medvetenheten om möjligheter och begräsningar med 3D-printing förväntas användingen av tekniken i regionen öka, vilket på sikt bör främja företagens tillväxt och attraktivitet.

Sammanfattning

Projektet syftar till att modernisera tillverkningsindustrin i Kolarcticregionen (Norrbotten, Finlandska Lapland, Finnmark, Troms, Nordland, Murmanskregionen samt Arkhangelskregionen) genom att höja kunskapen om 3D-printing av metalliska produkter. I projektet ska ett 3D-printingsystem installeras och genom att utveckla en samarbetsplattform och metoder för att kunna utföra distansexperiment möjliggörs samarbete mellan universitet och företag trots långa avstånd.

Ärendet

Bakgrund

3D-printing även kallad ”additativ manufacturing ” möjliggör utskrift av en produkt från pulver, typiskt med hjälp av en laserstråle som sveper över pulvret i en förprogrammerad rörelse och smälter pulvret vilket gradvis skapar en produkt, lager efter lager. 3D-printing rankas av erkända internationella experter som en av de tio viktigaste framtida teknologierna i industriell produktion.

3D-printing gör att vissa produktionssteg inte behövs vilket ger nya designmöjligheter och produktfunktioner samt väldigt effektiv produktion med låga kostnader och låg miljöpåverkan. De senaste åren har metoden snabbt implementerats i vissa regioner medan användningen av metoden fortfarande är väldigt låg i Norrbotten och övriga delar av Kolarcticområdet.

Även om 3D-printing har stor potential är det svårt för många små och medelstora företag att ta till sig tekniken eftersom den inte kan bytas rakt av mot etablerade tekniker. Förutom kunskap krävs det även tillgång till ett 3D-printing system för att kunna börja testa idéer och finns i nuläget ingen tillgänglig 3D-printer i Kolarcticts huvudområde.

Syfte

Projektet syftar till att modernisera tillverkningsindustrin i Kolarcticregionen genom att höja kunskapen om 3D-printing av metalliska produkter.

Genomförande

I projektet kommer en pilotanläggning för 3D-printing av metaller att installeras på Luleå tekniska universitet för testning samt förbättring av tekniken. Kunskap om teknik, ekonomi och miljöpåverkan kommer byggas och spridas, via en ny samarbetsplattform och via avancerad webmötesteknik, till företag i syfte att generera idéer som 3D-printing kan realisera.

Projektets primära målgrupp är relevanta tekniska experter och beslutsfattare inom regionens tillverkningsindustri. Detta inkluderar akademiska forskningspartners och andra utbildningsorgan som arbetar med industriell produktion och produktutveckling.

Från var och ett av de fyra deltagande länderna deltar ett universitet (Luleå tekniska universitet, Northern Arctic Federal University i Archangelsk, University of Oulu, Archtic University of Norway i Tromsö) samt ett SMF, eller en SMF-organisation, som bidrar med kompletterande kompetens på en hög nivå. I Norrbotten är målet att tjugo till trettio företag kommer att involveras i olika delar av projektet.

Finansiering

Luleå tekniska universitet söker medfinansiering från Region Norrbotten med 2 057 571 kr för den svenska delen av projektet. Budget för den svenska delen är 5 143 928 kr och totala projektets budget är 11 026 048. Projekttiden 1 augusti 2019 till 31 juli 2022.

Finansiär	**Sökt belopp**
Region Norrbotten	2 057 571 kr
Kolarctic (EU ERDF)	2 571 975 kr
Mekinor Metall AB	13 603 kr
Luleå tekniska universitet	500 779 kr
Total projektbudget	**5 143 928 kr**

Förväntade resultat av projektet

Projektet förväntas resultera i att:

- En 3D-printer för metallprodukter kommer finnas tillgänglig i regionen och 3D-printade metalldelar kommer finnas tillgängliga som demonstratorer tillsammans med kunskap om tillverkningen och bakgrundsinformation.
- Ett regionalt nätverk med ömsesidig support utvecklas, tillsammans med avancerad distanskommunikation, med nya idéer och angreppsätt.
- 3D-printing av metalldelar initieras i regionens tillverkningsindustri, på konceptuell nivå, på prototypnivå och implementeras i produktion.

På längre sikt förväntas projektet bidra till att skräddarsydda metalliska produkter kommer att kunna utvecklas, designas och 3D-printas i Kolarctic-regionen både för export och för att tillgodose regionens behov. Tekniken kommer möjliggöra nya affärsmöjligheter och produktidéer som i sin tur leder till lägre negativ miljöpåverkan från regionens tillverkningsindustri.

Protokollsutdrag skickas till:
Regional utvecklingsdirektör